

Fonder som ägare på svenska börsen

För frågor kontakta:

Fredrik Nordström, vd Fondbolagens förening

fredrik.nordstrom@fondbolagen.se

Fredrik Pettersson, chefsanalytiker Fondbolagens förening

fredrik.pettersson@fondbolagen.se

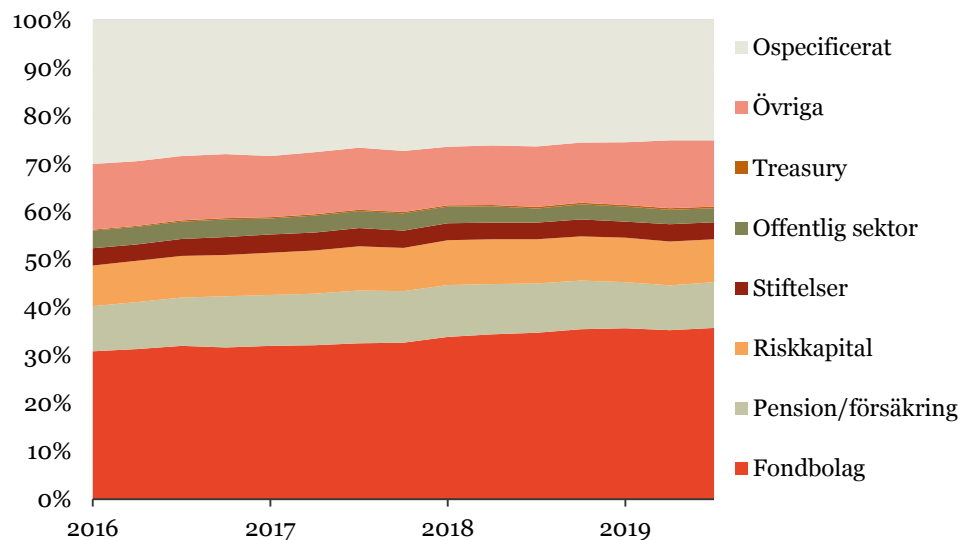
2020-02-11

Fonder är en viktig ägargrupp på börsen

Fonder och fondbolag utgör en stor ägare på den svenska aktiemarknaden och de spelar därmed en viktig roll för svenska företag, både direkt och indirekt. Svenska och utländska fonder investerar i svenska börsbolag och tillsammans äger de 36 procent av det svenska börsvärdet¹.

Privatpersoner ingår i kategorin ”Ospecificerat”³ om de har en ägarandel under 0,1 %. I annat fall är de i kategorin ”Övriga”.

Ägandet på svenska börsen

Källa: Modular Finance per 2019-09-30

¹ Börsvärde är noterade bolag i Sverige, d.v.s. Stockholmsbörsen (Nasdaq), First North, Spotlight samt NGM/Nordic MTF.

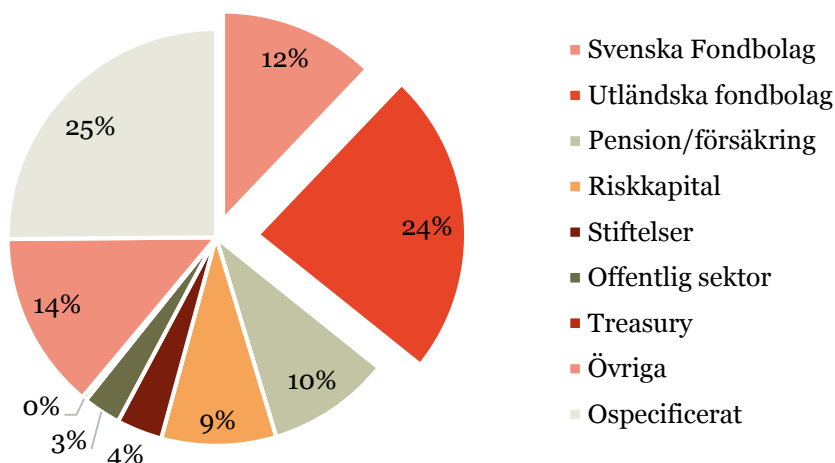
² Även SCB publicerar data över ägandet på svenska börsen. Fördelen med SCB är att de fördelar ”ospecificerat” (mycket går till svenska hushåll), men de delar inte delar upp det utländska ägandet på sektorer. Vi har här valt att använda data från Modulär Finance eftersom de kan specificera utländska fondbolag.

³ Ospecificerat består av ägare med en ägarandel <0,1 % av rösterna i ett bolag samt okända ägare (förvaltarregistrerat).

Svenska och utländska fonder en stor del av svenska börsbolags ägarandel

Delas fonderna upp på svenska⁴ och utländska framkommer att utländska fonder äger 24 procent och svenska fonder 12 procent av börsbolagen.

Ägandet på svenska börsen

Källa: Modular Finance per 2019-09-30

Om vi istället för att titta på ägandet sett till sammantaget börsvärde ser till genomsnittliga ägarandelar i börsbolag, så noteras fonder i genomsnitt för en ägarandel på 11,4 procent⁵ i respektive bolag. Den genomsnittliga ägarandelen är lägre än fondernas totala ägarandel av det totala börsvärdet eftersom ägandet är större i stora börsbolag.

Delas ägandet upp på svenska respektive utländska fondbolag framkommer att svenska fondbolag i genomsnitt äger 6,4 procent av bolagen, medan motsvarande siffra för utländska fondbolag var 4,9 procent. Att svenska fondbolag får ett högre (oviktat) genomsnitt trots att de äger mindre av det totala börsvärdet beror på svenska fondbolag har en väsentlig större andel investerat i svenska noterade småbolag än de utländska fonderna.

Fondbolagens ägarutövning

I fondbolagens förvaltaruppdrag ingår att på andelsägarnas uppdrag företräda fonderna i ägarfrågor i syfte att tillvarata andelsägarnas gemensamma intresse. En del i det är bolagsstyrning. Bolagsstyrning handlar om roll- och ansvarsfördelning mellan ägare, styrelse och företagsledning. God bolagsstyrning innebär att bolag ska skötas hållbart och ansvarsfullt.

⁴ En förenkling där svenska fonder är de som tillhör en koncern som klassats som svensk (till exempel är SEBs Luxemburgfonder medräknade för svenska SEB).

⁵ Modular Finance, 2019-09-30

Fondbolagens förening har sedan 2002 riktlinjer⁶ för fondbolagens aktieägarengagemang. Bland annat anges att ett fondbolags principer för arbete med miljö, socialt ansvarstagande och styrning bör ingå i bolagets ägarpolicy. En väsentlig skillnad för fondbolag jämfört med andra ägarkategorier är att kapitalet är fritt för insättningar och uttag och att beredskap alltid måste finnas för att köpa eller sälja aktier. Ett fondbolag får enligt lag inte förvärva aktier som skulle ge fondbolaget ett väsentligt inflytande över ledningen i ett företag.

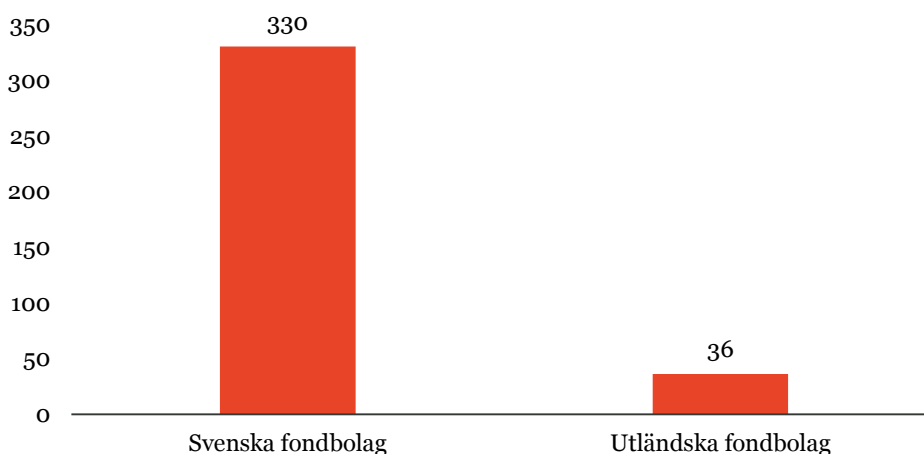
Ägarutövning och påverkansarbete har blivit allt vanligare och är nu mer eller mindre allmänt förekommande bland föreningens medlemmar. Flertalet av de svenska fonderna bedriver ett påverkansarbete för att få börsbolagen att beakta viktiga hållbarhetsfrågor.

En viktig del i den svenska ägarstyrningsmodellen⁷ är valberedningsarbetet. Valberedningen i ett börsbolag har en central roll i den svenska ägarmodellen, där den har till uppgift att bereda bolagsstämmans beslut av val av styrelse och i arvodesfrågor.

Till skillnad från röstningsförfaranden på bolagsstämmor och ägares påverkansarbete finns det möjlighet att sammanställa olika ägares representation i valberedningar. Underlagen är beräknade utifrån senast kommunicerade siffror. De kan alltså antingen vara från det genomförda arbetet under föregående år, eller det estimerade inför årets valberedningsarbete.

I valberedningar för svenska börsbolag sitter 330 representanter för svenska fondbolag. Motsvarande siffra för utländska fondbolag är 36.

Antalet valberedningar

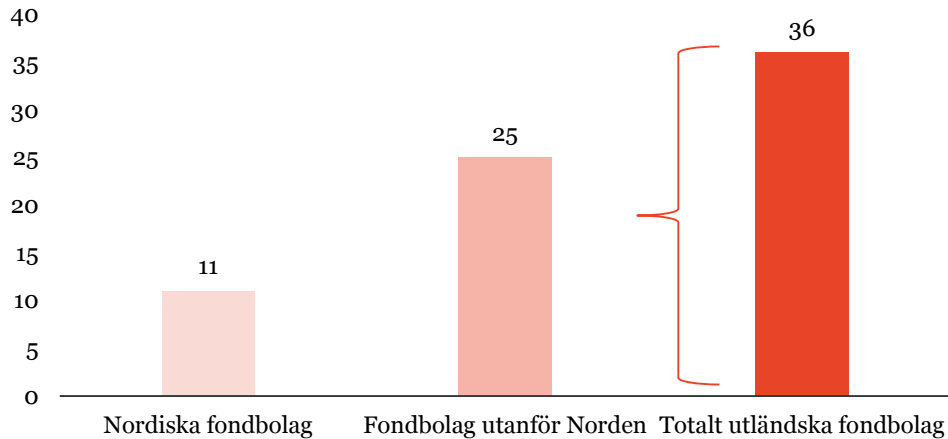
Källa: Modular Finance

⁶ Fondbolagens förening. *Riktlinjer för fondbolagens aktieägarengagemang*

⁷ Kollegiet för svensk bolagsstyrning. *Svensk kod för bolagsstyrning*. 1 januari 2020.

Delas de utländska fondbolagen upp mellan de som är nordiska och de från övriga världen går det att utläsa att 11 av de 36 är nordiska fondbolag och resterande 25 är fondbolag utanför Norden.

Antalet valberedningar i utländska fondbolag

Källa: Modular Finance

För mindre bolag blir det tydligt att fonder och fondbolag utgör en betydande del av valberedningarna. Exempelvis för börsbolag med ett marknadsvärde på 7,5–10 mdkr är drygt var fjärde valberedningsrepresentant från ett fondbolag.

Marknadsvärde för börsbolag	Snitt andel representanter från fondbolag i valberedningen	Varav svenska fondbolag	Varav utländska fondbolag
100-2 500 MSEK	7,16%	6,79%	0,37%
2 500-5 000 MSEK	23,39%	22,51%	0,88%
5 000-7 500 MSEK	23,39%	20,42%	2,97%
7 500-10 000 MSEK	27,89%	26,58%	1,32%

Källa: Modular Finance